

CRNA GORA
SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 62/131-15

Podgorica, 18. novembar 2015 godine

Savjet za građansku kontrolu policije, u daljem tekstu Savjet na 56. sjednici održanoj 18. novembra 2015. godine godine, u sastavu **akademik prof.dr Dragan Radonjić, dr Đoko Jočić, mr Aleksandar Saša Zeković, dr Branislav Radulović i Jovan Poleksić**, razmatrao je, postupajući po pritužbi **Sindikata medija Crne Gore**, postupanje policije prema grupi novinara nakon demonstracija u Podgorici, dana 24. oktobra 2015. godine, i usvojio, nakon pribavljenih informacija, pregleda raspoloživog video materijala, provedenog postupka i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. **Sindikat medija Crne Gore (SMCG)** javno je pozvao Savjet za građansku kontrolu rada policije da hitno i objektivno preispitaju da li je policija prekoračila svoja ovlaštenja u odnosu na novinarske ekipe, a naročito tokom incidenta koji se desio na Bulevaru Stanka Dragojevića gdje više novinara tvrdi da je policija namjerno bacila suzavac na oko 30 novinara koji su nosili prsluke sa oznakom „press“.
2. SMCG takođe je zatražio da se preispita da li se policija tokom intervencije oglušila o preporuke Savjeta da se „pri svim javnim okupljanjima omoguće nesmetan rad medija i prisustvo novinara i da se (policajci) suzdrže od bespotrebnog ograničavanja njihove slobode kretanja ili izvještavanja“, a koje je Savjet uputio uoči ponovnih protesta.¹
3. SMCG zahtijevao je i od Uprave policije da preispita postupanje svojih službenika, naročito onih koji su izdavali naređenja, i da utvrdi da li su prekoračili ovlaštenja u odnosu na brojne novinarske ekipe koje su bile izložene, prema njihovom mišljenju, prekomjernoj upotrebi hemijskih sredstava.
4. Povodom saopštenja SMCG kojim je javno pozvano na aktivnost i postupanje Savjeta od Uprave policije je zatraženo odgovarajuće izjašnjenje.² Takođe, istog dana, o primjedbama novinara na postupanje policije, Savjet je obavijestio i ministra unutrašnjih poslova koji je pozvan da naloži provjeru postupanja policijskih službenika prema grupi novinara na navedenoj lokaciji.³
5. Savjet je u komunikaciji sa Sindikatom medija, između ostalog, podsjetio da je usvojio posebnu Preporuku prema policijskoj organizaciji kako bi se omogućila puna sloboda

¹ <http://www.vijesti.me/vijesti/sindikat-medija-osudio-napade-demonstranata-i-policije-na-novinare-857385>

² Obraćanje predsjednika Savjeta direktoru Uprave policije broj 62/61-15 od 27.10.2015; Dokumentacija Savjeta

³ Obraćanje predsjednika Savjeta ministru unutrašnjih poslova broj 62/60-15 od 27.10.2015; Dokumentacija Savjeta

kretanja pa time i izvještavanja svim novinarima i unaprijedio njihov ukupan tretman i bezbjednost na javnim okupljanjima visokog rizika.⁴

6. Uprava policije informisala je Savjet da “u konkretnom slučaju nemaju saznanja za ovakvo postupanje policijskih službenika prema novinarima i smatramo da nije postojala namjera da se hemijska sredstva upotrebljavaju protiv njih”.⁵
7. Iz Uprave policije ovim povodom je pojašnjeno: “Hemijska sredstva (suzavac) upotrebljavaju se prema masi lica koja tom prilikom narušavaju javni red i mir u većem obimu. Shodno zakonskim ovlašćenjima policija je te večeri isključivo upotrijebila suzavac prema okupljenoj masi protestanata zbog toga što su narušili javni red i mir u većem obimu. Novinari su pozivani preko sredstava javnog informisanja da u zgradi MUIP-a preuzmu prsluke sa natpisom press, u cilju prepoznavanja i omogućavanja nesmetanog obavljanja njihove djelatnosti. Prije otpremanja na zadatak policijskim službenicima ukazano je na činjenicu poštovanja djelatnosti i omogućavanja rada novinarima”.
8. Savjet je SMCG dostavio odgovor direktora Uprave policije i zamolio za dodatno izjašnjenje tim povodom.⁶
9. SMCG se izjasnio na odgovor iz Uprave policije. Savjetu je saopšteno da i pored toga što Uprava policije nema saznanja da je tokom protesta, 24. oktobra 2015. godine, ispaljen suzavac prema grupi novinara koja se nalazila u ulici Stanka Dragojevića Sindikat medija još jednom ukazuje da postoje vjerodostojna svjedočenja više novinara da se to desilo. “Novinari, Radimir Kračković, Danijela Lasica i Vesna Rajković Nenadić, su javno i preko društvenih mreža ukazali na ovaj incident odgovorno tvrdeći da je ovdje došlo do ispaljivanja suzavca u ulici u čijem se prednjem dijelu, bliže policiji, nalazila grupa od 30-tak novinara, snimatelja i fotoreportera a u donjem dijelu grupa od 20-tak građana koja je prelazila ulicu. Takođe, iste večeri na press konferenciji MUP-a i Uprave policije novinari regionalnih medija su postavili pitanje ministru unutrašnjih poslova zašto je ispaljen suzavac u pravcu novinara. Vjerujemo da policijski službenici nisu imali namjeru da to urade te ovaj incident smatramo potpuno nepotrebnim ali pozivamo policiju da ga dodatno istraži, tim prije što je, uoči protesta, došlo do dobre saradnje policije s medijima kojima je distribuirala zaštitne prsluke. Sindikat medija ostaje pri stavu da novinarima moraju biti obezbijeđeni minimalni uslovi za pravovremeno izvještavanje, čak i u ovako incidentnim situacijama”. Dodatno izjašnjenje Sindikata medija, prema Savjetu, potpisali su novinari, članovi Glavnog odbora ove medijske sindikalne organizacije, Goran Kapor i Radimir Kračković.⁷
10. Savjet je pri radu na ovom predmetu uzeo u obzir i izjavu novinara Kračkovića koju je dao Televiziji “Vijesti” a koju je prenio i portal “Vijesti”. On je između ostalog rekao: “Ne znam zašto bi policija bacala suzavac u pravcu novinara osim ako nijesu bili isprovocirani što su ih slikali fotoreporteri. Ako je to toliki grijeh, onda neka smo popili jednu porciju”.⁸
11. Savjet je ustanovio, prema policijskom izvještaju koji se uradila Komisija za utvrđivanje okolnosti upotrebe sredstava prinude, da je na ovoj lokaciji, ulica Stanka Dragojevića, ispaljeno prvo tri potom još četiri, što je ukupno sedam, projektilnih suzavaca punjenih CS materijom. Uprava policije je, na osnovu predmetnog izvještaja, smatra da je to bilo

⁴ Obračanje predsjednika Savjeta Sindikatu medija broj 62/83-15 od 2.11.2015; Dokumentacija Savjeta

⁵ Odgovor direktora Uprave policije 45 broj 086/15-65003/2 od 4.11.2015; Dokumentacija Savjeta

⁶ ⁶ Obračanje predsjednika Savjeta Sindikatu medija broj 62/89-15 od 4.11.2015; Dokumentacija Savjeta

⁷ Dodatno izjašnjenje Sindikata medija broj 85 od 18.11.2015; Dokumentacija Savjeta

⁸ Dostupno na <http://www.vijesti.me/tv/krackovic-policija-bacila-suzavac-u-pravcu-novinar-a-857312>

neophodno zbog uspješnog izvršenja zadataka i uspostavljanja narušenog, u većem obimu, javnog reda i mira.

- 12.Savjet podvlači, i to smatra izuzetno važnim, da je direktor policije saopštio da nije postojala namjera da se hemijska sredstva upotrebljavaju protiv novinara. Takođe, jednako je važno, što je i Sindikat medija sličnog mišljenja odnosno uvjerenja da policijski službenici nisu imali namjeru da ispale suzavac u pravcu novinara.
- 13.Savjet podsjeća da je Preporukom broj 62/22-15, od 20. oktobra 2015. godine, koja je potpuno u skladu sa obavezujućim tekovina Evroskog suda za ljudska prava, pozvao policijske službenike da omoguće pri svim javnim okupljanjima, nesmetan rad medija i prisustvo novinara i da se suzdrže od bespotrebnog ograničavanja njihove slobode kretanja ili izvještavanja.
- 14.Za Savjet je ohrabrujuća informacija, saopštena od strane direktora Uprave policije, da je prije otpremanja na zadatak policijskim službenicima ukazano na obavezu poštovanja i omogućavanja rada novinarima. Savjet je uvjeren da se, kroz implementacija medijske preporuke i pojačanu starešinsku pažnju, preventivno djelovalo na kvalitetniji i profesionalniji odnos policije prema svim medijskim djelatnicima. S takvim pristupima treba nastaviti i učiti iz registrovane negativne prakse.
- 15.Savjet primjećuje, imajući u obzir brojne rizične situacije s kojima se susrijeću novinari kao i brojne opstrukcije njihovom radu i slobodi medija, da se takav postupak policijskih službenika, bar u dijelu javnosti, može prepoznati kao pokušaj s ciljem, da se smanji medijsko izvještavanje o događaju.
- 16.**Uprkos otežanim okolnostima u kojima je policija djelovala, Savjet konstatuje da je upotreba hemijskih sredstava bila nedovoljno obazriva i neselektivna u konkretnom slučaju.**
- 17.Savjet poziva Ministrastvo unutrašnjih poslova, da na odgovarajući način, Sindikatu medija Crne Gore i novinarima, snimateljima i fotoreporterima koji su, kritične noći, bili prisutni na ovoj lokaciji uputi simboličko izvinjenje.

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU
RADA POLICIJE